

2024

**FORLEX
LEGAL
UPDATE
Č. 4**

ÚVOD

INTRODUCTION

Vážení klienti,

obracíme se na Vás s dalším přehledem těch nejzajímavějších změn v právních předpisech a rozhodovací praxi českých soudů.

Dear clients,

we are turning to you with another overview of the most interesting changes in the legislation and decision-making practice of the Czech courts.

Váš tým FORLEX, advokátní kancelář /
Your team FORLEX, attorneys-at-law

OBSAH CONTENT

01 **NOVELA ZÁKONA O INVESTIČNÍCH SPOLEČNOSTECH A INVESTIČNÍCH FONDECH**
AMENDMENT TO THE ACT ON INVESTMENT COMPANIES AND INVESTMENT FUNDS

02 **NOVELA ZAVÁDĚJÍCÍ POVINNOST HLÁSIT PŘEVOZ VYŠŠÍ HOTOVOSTI PŘES VNITŘNÍ HRANICE EU ZŮSTANE VE SVÉM PŮVODNÍM ZNĚNÍ**
THE AMENDMENT INTRODUCING THE OBLIGATION TO REPORT THE TRANSPORTATION OF LARGE AMOUNTS OF CASH ACROSS INTERNAL EU BORDERS WILL REMAIN IN ITS ORIGINAL FORM

03 **UNIJNÍ ÚPRAVA O OKAMŽITÝCH PLATBÁCH**
EU REGULATION ON INSTANT PAYMENTS

04 **NAŘÍZENÍ EKODESIGN VYŠLO NEDÁVNO V ÚŘEDNÍM VĚSTNÍKU EU**
THE ECODESIGN REGULATION WAS RECENTLY PUBLISHED IN THE EU OFFICIAL JOURNAL

05 **ZMĚNY NA ÚSEKU BEZPEČNOSTI PRÁCE V SOUVISLOSTI S PROVOZEM VYHRAZENÝCH TECHNICKÝCH ZAŘÍZENÍ**
CHANGES IN OCCUPATIONAL SAFETY CONCERNING THE OPERATION OF DESIGNATED TECHNICAL EQUIPMENT

OBSAH CONTENT

06 **NOVELA ZÁKONA O SOUDECH A SOUDCÍCH - "SOUDCI Z LIDU"**
AMENDMENT TO THE COURTS AND JUDGES ACT - "JUDGES FROM THE
PEOPLE"

07 **NOVELA OBČANSKÉHO SOUDNÍHO ŘÁDU**
AMENDMENT TO THE CODE OF CIVIL PROCEDURE

08 **NOVÁ ÚPRAVA ROZVODU MANŽELSTVÍ**
AMENDMENT TO MARRIAGE DISSOLUTION

09 **VYBRANÁ DŮLEŽITÁ SOUDNÍ ROZHODNUTÍ**
SELECTED IMPORTANT CASE LAW

NOVELA ZÁKONA O INVESTIČNÍCH SPOLEČNOSTECH A INVESTIČNÍCH FONDECH

AMENDMENT TO THE ACT ON INVESTMENT COMPANIES AND INVESTMENT FUNDS

Image by 89stocker from Canva

Dne 1. července 2024 vstoupil v účinnost nový zákon č. 163/2024 Sb., který mění zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech. Novela přináší mnoho změn zaměřených na zlepšení fondového financování a reaguje na problémy zjištěné v Koncepci rozvoje kapitálového trhu v letech 2019–2023.

Hlavní změny zahrnují úpravu nelicencovaných správců, vytváření podfondů a úpravy depozitářů pro speciální evropské fondy. Dále se řeší úschova majetku u depozitářů, nové statuty podfondů a správní poplatky.

On July 1, 2024, the new Act No. 163/2024 Coll. came into effect, amending Act No. 240/2013 Coll. on Investment Companies and Investment Funds. This amendment introduces numerous changes aimed at improving fund financing and addressing issues identified in the Capital Market Development Concept for the years 2019–2023.

The main changes include adjustments for unlicensed managers, the creation of sub-funds, and modifications to custodians for special European funds. Additionally, the amendment addresses the custody of assets with custodians, new statutes for sub-funds, and administrative fees.

Podle důvodové zprávy byla novela nezbytná pro rozvoj českého kapitálového trhu a jeho konkurenceschopnost vůči západní Evropě a sousedním zemím. Spolu s tímto zákonem byly novelizovány také další předpisy, včetně zákona o daních z příjmů, správních poplatcích, nemocenském pojištění, sociálním zabezpečení a veřejném zdravotním pojištění.

Tato novela představuje důležitý krok k modernizaci českého kapitálového trhu a jeho přizpůsobení evropským standardům.

According to the explanatory memorandum, this amendment was essential for the development of the Czech capital market and its competitiveness compared to Western Europe and neighboring countries. Alongside this act, other related regulations were also amended, including those concerning income tax, administrative fees, sickness insurance, social security, and public health insurance.

This amendment represents a significant step towards the modernization of the Czech capital market and its alignment with European standards.

**NOVELA ZAVÁDĚJÍCÍ
POVINNOST HLÁSIT
PŘEVOZ VYŠŠÍ HOTOVOSTI
PŘES VNITŘNÍ HRANICE EU
ZŮSTANE VE SVÉM
PŮVODNÍM ZNĚNÍ**

**THE AMENDMENT
INTRODUCING THE
OBLIGATION TO REPORT
THE TRANSPORTATION OF
LARGE AMOUNTS OF CASH
ACROSS INTERNAL EU
BORDERS WILL REMAIN IN
ITS ORIGINAL FORM**

Do Poslanecké sněmovny se ze Senátu vrátil návrh novely zákona č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, který zavádí povinnost hlásit úřadům převoz hotovosti nad 15 000 eur, tedy asi 380 000 Kč.

Tato novela vznikla jako reakce Ministerstva financí na doporučení expertů Rady Evropy, která v nedostatečné úpravě pohybu hotovosti v rámci EU spatřovala zranitelné místo při boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. V aktuálním znění zákona je uložena povinnost hlásit pouze převoz hotovosti nad 10 000 eur, tedy asi 254 000 Kč, přes vnější hranice EU a tato povinnost v České republice připadá pouze na převoz hotovosti v rámci mezinárodních letišť.

The Chamber of Deputies has received back from the Senate a proposal to amend Act No. 253/2008 Coll. on Certain Measures Against the Legalization of Proceeds from Criminal Activities and the Financing of Terrorism. This amendment introduces the obligation to report to authorities the transportation of cash exceeding 15,000 euros, approximately 380,000 CZK.

This amendment was developed by the Ministry of Finance in response to recommendations from Council of Europe experts, who identified insufficient regulation of cash movement within the EU as a vulnerability in the fight against money laundering. Under the current law, the obligation to report applies only to the transportation of cash exceeding 10,000 euros (approximately 254,000 CZK) across the EU's external borders, and this obligation in the Czech Republic is limited to cash transportation at international airports.

Na žádost Celní správy pak bude převážející povinen oznámit vlastníka a příjemce finančních prostředků a uvést důvod, na základě kterého jsou peníze převáženy. Novela tak zavádí větší kontrolu nad pohybem hotovosti v rámci EU za účelem snížení možnosti legalizace výnosů z trestné činnosti.

Novela se týká také obchodníků s virtuálními aktivy, mezi které se řadí např. kryptoměny nebo tokeny NFT, kteří budou nově povinni získat informace o totožnosti původce, nebo příjemce virtuálního aktiva. Jedná se tedy o navýšení jejich povinností blíže k povinnostem, které mají jiné finanční a úvěrové instituce při prověřování svých klientů.

Úpravy, které Senát navrhnul Poslanecká Sněmovna nepřijala a setrvala u původního již jednou schváleného návrhu. Ve výše popsané verzi tak musí novelu podepsat už jen prezident.

Upon request from the Customs Administration, the transporter will be required to disclose the owner and recipient of the funds and provide the reason for transporting the money. The amendment thus introduces stricter control over cash movement within the EU to reduce the possibility of money laundering.

The amendment also applies to dealers in virtual assets, such as cryptocurrencies or NFT tokens, who will now be required to obtain information about the identity of the originator or recipient of the virtual asset. This increases their obligations to be more aligned with those of other financial and credit institutions when conducting customer due diligence.

The changes proposed by the Senate were rejected by the Chamber of Deputies, which upheld the previously approved version. In the version described above, the amendment now only requires the president's signature.

UNIJNÍ ÚPRAVA O OKAMŽITÝCH PLATBÁCH

EU REGULATION ON INSTANT PAYMENTS

Image by Pavel Danilyuk from Pexels

V platnost vstoupilo nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/886 ze dne 13. 3. 2024, které stanovuje podmínky pro okamžité platby v eurech pro fyzické a právnické osoby v EU a zemích EHP.

Nařízení aktualizuje přímo použitelnou úpravu o jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA) s tím, že nově budou fyzické a právnické osoby provádět a přijímat přeshraniční platby v eurech za stejných podmínek, jako platby domácí. Poskytovatelé platebních služeb, kteří nabízejí standardní bezhotovostní převody v eurech, mají nově povinnost nabízet také službu okamžitých plateb v eurech s tím, že poplatky za tuto službu nesmí být vyšší než poplatky za standardní bezhotovostní převody. Okamžitou úhradou se podle nařízení rozumí úhrada, která je prováděna okamžitě, tedy do 10 sekund, 24 hodin denně kterýkoli kalendářní den, tedy i o víkendech nebo o svátcích.

The Regulation (EU) 2024/886 of the European Parliament and the Council, dated March 13, 2024, has come into effect, establishing conditions for instant payments in euros for both individuals and legal entities within the EU and EEA countries.

This regulation updates the directly applicable framework for the Single Euro Payments Area (SEPA), stipulating that individuals and legal entities will now be able to make and receive cross-border payments in euros under the same conditions as domestic payments. Payment service providers who offer standard non-cash transfers in euros are now required to also offer instant payment services in euros. Importantly, the fees for instant payment services cannot exceed those for standard non-cash transfers. According to the regulation, an instant payment is defined as a payment executed immediately, within 10 seconds, 24 hours a day, on any calendar day, including weekends and public holidays.

Uvedené nařízení také mění směrnici 98/26/ES kdy nově budou muset poskytovatelé platebních služeb ověřit, zda odpovídá číslo platebního účtu jménu příjemce a v případě možné chyby budou povinni plátce na možnou chybu upozornit ještě před uskutečněním transakce. Tento požadavek se bude vztahovat také na běžné převody.

Nová pravidla vstoupí v platnost po přechodném období, které bude kratší v eurozóně a delší v zemích mimo eurozónu, které potřebují více času na přizpůsobení.

The regulation also amends Directive 98/26/EC, introducing a new obligation for payment service providers to verify that the payment account number matches the recipient's name. In case of a potential discrepancy, the payer must be alerted to the possible error before the transaction is completed. This requirement will also apply to standard transfers.

The new rules will take effect after a transitional period, which will be shorter for countries within the eurozone and longer for those outside the eurozone, allowing additional time for adaptation.

NAŘÍZENÍ EKODESIGN VYŠLO NEDÁVNO V ÚŘEDNÍM VĚSTNÍKU EU

V úředním věstníku EU bylo publikováno znění nařízení Evropského parlamentu a Rady EU o ekodesignu („ESPR“), které nahrazuje a zároveň rozšiřuje směrnici z roku 2009.

ESPR je projevem snahy o vytvoření udržitelných produktů na území Evropské unie a jeho cílem je stanovit rovné podmínky pro udržitelné produkty. Místní podniky dle něj budou muset striktně dodržovat všechna kritéria udržitelnosti jednotlivých výrobků.

Na základě ESPR dojde také k zavedení digitálních produktových pasů („DPP“), které mají za cíl poskytovat relevantní, spolehlivé, úplné a aktuální informace právě o udržitelnosti výrobků uváděných na evropský trh, což povede např. k podpoře cirkulární ekonomiky, tedy k prodloužení životnosti produktů nebo jejich druhotnému využití. DPP bude nejprve zavedeno do oblasti textilu a obuvi, stavebnictví, hraček nebo dále do výroby železa a oceli a postupně se rozšíří téměř do všech sektorů.

THE ECODESIGN REGULATION WAS RECENTLY PUBLISHED IN THE EU OFFICIAL JOURNAL

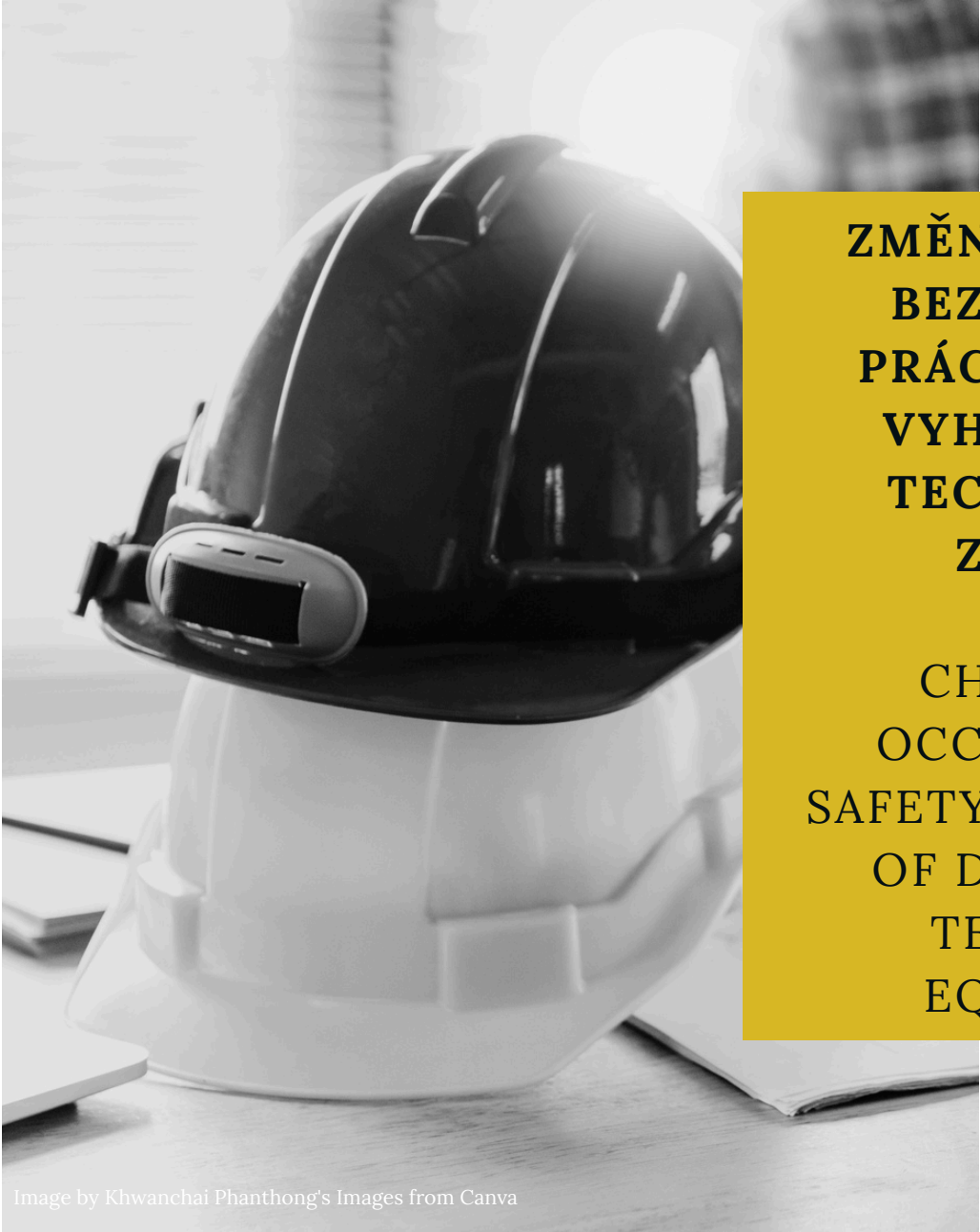
The text of the Ecodesign Regulation of the European Parliament and of the Council ("ESPR"), which both replaces and expands the 2009 Directive, has been published in the Official Journal of the EU.

The ESPR is an expression of the drive to create sustainable products within the European Union and aims to establish a level playing field for sustainable products. It will require local businesses to strictly comply with all sustainability criteria for each product.

The ESPR will also lead to the introduction of Digital Product Passports ("DPP"), which aim to provide relevant, reliable, complete and up-to-date information on the sustainability of products placed on the European market, for example to promote the circular economy, i.e. to extend the lifetime of products or to recycle them. The DPP will initially be introduced in textiles and footwear, construction.

Image by Artem Podrez from Pexels

ZMĚNY NA ÚSEKU BEZPEČNOSTI PRÁCE – PROVOZ VYHRAZENÝCH TECHNICKÝCH ZAŘÍZENÍ

CHANGES IN OCCUPATIONAL SAFETY – OPERATION OF DESIGNATED TECHNICAL EQUIPMENT

Image by Khwanchai Phanthong's Images from Canva

S účinností od 1. července 2024 začala platit nová úprava bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení. Nařízení vlády upravilo zejména požadavky na minimální stupeň vzdělání a požadavky odborné praxe. Změny byly provedeny též v oblasti bezpečnosti žáků a studentů vykonávajících činnosti na elektronických zařízeních. Novela vyžaduje jejich řádné zaškolení. Úpravy byly provedeny také v případě kontrol technických zařízení.

Effective from July 1, 2024, new regulations on occupational safety related to the operation of designated technical equipment came into force. The government decree specifically amended the requirements for the minimum level of education and the necessary professional experience. Changes were also made in the area of safety for pupils and students engaged in activities involving electronic devices, with the amendment requiring their proper training. Additionally, modifications were implemented regarding the inspection of technical equipment.

NOVELA ZÁKONA O SOUDECH A SOUDCÍCH - "SOUDCI Z LIDU"

AMENDMENT TO THE COURTS AND JUDGES ACT - "JUDGES FROM THE PEOPLE"

Prezident 2. 9. vetoval novelu zákona o soudech a soudcích, kterou na konci letních prázdnin schválil Senát. Novelou mělo dojít k částečné eliminaci laického prvku v soudním řízení. Nově se pracovněprávní a civilní spory spolu s trestním řízením v prvním stupni vedeném před okresním soudem měly obejít bez tzv. „soudců z lidu“. V rámci trestního řízení v prvním stupni vedeném před krajským soudem měl institut dle novely zůstat zachován, avšak v omezenější formě.

Tato změna je dlouho očekávaná ze strany aplikační praxe. Obsazování soudních senátů laickými přísedícími je problematické a dále prodlužuje soudní řízení. Vliv laických přísedících na proces a rozhodování je přitom zanedbatelný.

On September 2, the President vetoed the Amendment to the Courts and Judges Act, which was approved by the Senate at the end of the summer holidays. The amendment aimed to partially reduce the role of judges from the people in court proceedings. According to the new provisions, labor and civil disputes, as well as criminal cases at the first instance before district courts, would proceed without the involvement of "judges from the people." However, in criminal cases at the first instance before regional courts, the role of these judges was to remain, but in a more limited form.

This change has been long awaited by legal practitioners. The participation of judges from the people in judicial panels is seen as problematic, often causing delays in court proceedings. Additionally, their influence on the judicial process and final decisions is considered minimal.

Image by KATRIN BOLOVTSOVA from Pexels

Zákonodárci si od změny slibují mimo jiné snížení administrativní zátěže soudů a zefektivnění soudního rozhodování.

Osud novely, o kterém nyní bude rozhodovat Poslanecká sněmovna, budeme nadále sledovat a o výsledku zákonodárského procesu Vás budeme informovat.

Legislators expect that this amendment will, among other things, reduce the administrative burden on courts and improve the efficiency of judicial decision-making.

We will continue to monitor the fate of the amendment, which will now be decided by the Chamber of Deputies, and will inform you about the outcome of the legislative process.

NOVELA OBČANSKÉHO SOUDNÍHO ŘÁDU

AMENDMENT TO THE CODE OF CIVIL PROCEDURE

Image by Dmitry Anikin from Canva

S účinností ode dne 1. 7. 2024 došlo ke změně v rozkazních řízeních. Nově je možné podat návrh na vydání elektronického platebního rozkazu i pro částky vyšší než 1.000.000 Kč, čímž odpadá omezení co do částky.

Dále budou řízení v určitých případech zrychlená, jelikož bude možné platební rozkaz i elektronický platební rozkaz doručit fikcí v případě, že se doručuje žalovanému do datové schránky.

With effect from 1 July 2024, there has been a change in order proceedings. It is now possible to file an application for an electronic payment order for amounts exceeding CZK 1,000,000, which removes the limitation as to the amount.

Furthermore, proceedings will be expedited in certain cases, as it will be possible to serve both the payment order and the electronic payment order by fiction if it is served on the defendant in a data mailbox.

NOVÁ ÚPRAVA ROZVDU MANŽELSTVÍ

Poslanecká sněmovna aktuálně projednává návrh novely občanského zákoníku, která má za cíl zjednodušit a zrychlit proces rozvodu manželství a upravit poměry nezletilých dětí po rozvodu.

Hlavním bodem nové legislativy je zrušení požadavku na zjišťování příčin rozvratu manželství. U smluvených rozvodů již nebude nutné dokazovat existenci rozvratu, pokud z písemných podání nebo shodných tvrzení manželů vyplývá jejich souhlas a shoda na trvalém rozvratu manželství.

Zůstává však požadavek na to, aby před rozvodem byly soudně upraveny poměry nezletilých dětí. Velkou výhodou však bude spojení řízení o rozvodu s řízením o úpravě jejich poměrů po rozvodu. To bude v praxi znamenat velké urychlení celého rozvodu, neboť se jak o péči, tak o rozvodu (a případně také o vypořádání společného jmění manželů) bude moci rozhodnout v rámci jediného soudního řízení. Doposud byla praxe taková, že se nejprve nařizovalo soudní jednání, na kterém se rozhodovalo o péči a výživném pro nezletilé děti a až bylo o těchto otázkách soudně rozhodnuto, nařídil teprve soud další jednání, na kterém manželé rozvedl. Nová právní úprava tak urychlí celý proces o řadu měsíců. Dále novela zrušuje povinnost zastoupení nezletilého dítěte kolizním opatrovníkem v případech, kdy rodiče společně podají návrh na úpravu poměrů dítěte a dosáhnou shody.

Další významnou změnou je úprava soudních poplatků a nová pravidla pro předběžnou úpravu poměrů dítěte. Soud bude moci nařídít speciální předběžné opatření i bez návrhu, pokud se dítě ocitne ve vážné situaci. Zákon dále zavádí nový institut prozatímních rozhodnutí, který nahradí dosavadní obecnou úpravu předběžných opatření.

Novela má prozatím plánovanou účinnost od 1. ledna 2025.

AMENDMENT TO MARRIAGE DISSOLUTION

The Chamber of Deputies is currently discussing a proposed amendment to the Civil Code aimed at simplifying and expediting the process of divorce and adjusting the custody arrangements for minor children after divorce.

The main point of the new legislation is the abolition of the requirement to investigate the causes of marital breakdown. In consensual divorces, it will no longer be necessary to prove the existence of a breakdown if the written submissions or the consistent statements of the spouses indicate their agreement and mutual consent on the permanent breakdown of the marriage.

However, the requirement remains that the arrangements for minor children must be judicially adjusted before the divorce. A significant advantage will be the combination of divorce proceedings with the proceedings for adjusting the custody arrangements after the divorce. In practice, this will greatly accelerate the entire divorce process, as decisions on both child custody and divorce (and possibly the settlement of the spouses' joint property) will be made within a single court proceeding. Previously, the practice was such that a court hearing was first scheduled to decide on custody and child support for minor children, and only after these issues were judicially resolved did the court schedule another hearing to grant the divorce. The new legal provision will thus speed up the entire process by several months. Additionally, the amendment abolishes the requirement for the representation of a minor child by a guardian in cases where the parents jointly submit a proposal for the adjustment of the custody arrangements and reach an agreement.

Another significant change involves the adjustment of court fees and new rules for the preliminary arrangement of the child's situation. The court will be able to issue a special preliminary injunction without a motion if the child is in a serious situation. Furthermore, the law introduces a new interim decision mechanism, which will replace the existing general regulation of preliminary measures.

The amendment is currently planned to come into effect on January 1, 2025.

Image by Caio from Pexels

VYBRANÁ DŮLEŽITÁ SOUDNÍ ROZHODNUTÍ

SELECTED IMPORTANT CASE LAW

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2024, č. j. 10 Afs 16/2023-78: Holding a zneužití práva při výplatě podílu na zisku

NSS se v nedávném rozsudku čj. 10 Afs 16/2023-78, kterému se už dostalo publicity i v hromadných sdělovacích prostředcích, zastal daňového subjektu v kauze údajného zneužití práva při výplatě podílu na zisku v souvislosti se založením holdingu. Fyzické osoby účastníci se transakce dosáhly kombinací osvobození od daně v případě výplaty podílu na zisku mateřské společnosti a hrazení kupní ceny za obchodní podíly (po splnění časového testu) toho, že z holdingové struktury dostali peníze, aniž byla odvedena daň. Vzhledem k tomu, že tzv. „osobní holding“ stále patří mezi poměrně populární struktury, je určitě zajímavé se podívat podrobněji, jak NSS své rozhodnutí odůvodnil a co si z toho lze vzít pro praxi.

Správce daně argumentoval, že uplatnění osvobození od daně z příjmů fyzických osob v transakci s osobním holdingem je v rozporu se smyslem a účelem právní úpravy, byť formální podmínky pro toto osvobození od daně byly naplněny. Tím je však naplněn pouze objektivní prvek testu zneužití práva. Dále je třeba zkoumat naplnění subjektivního prvku – tj. záměr získat daňovou výhodu umělým vytvořením podmínek pro její dosažení. V rámci tohoto kroku se posuzuje, zda daňový subjekt měl jiný, dostatečně pádný důvod pro uskutečnění transakce než jen dosažení daňového zvýhodnění. Je to přitom správce daně, kdo nese důkazní břemeno toho, že jednání daňového subjektu bylo účelové. Právě v tomto kroku podle NSS krajský soud i daňová správa pochybily, protože daňový subjekt v tomto případě prezentoval dostatečně racionální důvody a daňové orgány neprokázaly, že by šlo o účelové a ekonomicky neopodstatněné transakce. Důvody transakce, které daňový subjekt v očích NSS uhájil, v tomto případě souvisely zejména s výstupem jednoho společníka, vstupem společníka nového, narovnáním obchodních podílů a usnadněním akviziční činnosti.

V oblasti zneužití práva v souvislosti s vytvořením holdingové struktury působí rozsudek poměrně přelomově, protože v minulosti tyto případy končily neúspěchem daňových subjektů. Tomuto dojmu dále nahrává i to, že rozsudek byl zveřejněn na webu NSS s velmi obecnou právní větou hovořící o tom, co je to holding. Mohlo by se tak zdát, že napříště postačí odříkat správci daně obecné výhody holdingové struktury (diverzifikace rizik, usnadnění rozhodovacích procesů, vstup/výstup společníka, vnitroskupinové financování apod.), aby transakci a s ní dosaženou daňovou výhodu nechal být. Takové čtení komentovaného rozsudku by ovšem bylo nesprávné. NSS nakonec jen důsledně aplikoval dvoustupňový test zneužití práva, který je v judikatuře již pevně zakotven. A ďábel byl – jak už to v podobných věcech bývá – ukryt v detailu.

Daňový subjekt dokázal v této věci přesvědčivě argumentovat zejména specifickou situací, kvůli které dávalo vytvoření holdingové struktury velmi dobrý smysl z hlediska umožnění výstupu jednoho společníka a vstupu společníka nového. Konkrétní nastavení velikosti podílů v obou společnostech (následně zastřešených holdingovou společností) a ručitelské vztahy činily prodej podílu společníka, který prokazatelně dlouhodobě chtěl ze společností vystoupit, velmi neatraktivní. Pro zájemce o nabytí tohoto podílu pak byla značně limitující nemožnost získat úvěr na koupi obchodního podílu. Vytvoření holdingové struktury tyto těžkosti dokázalo překlenout. Další, již spíše obecnější důvody prezentované daňovým subjektem pak tyto ústřední důvody vhodně doplnily, máme však za to, že samy o sobě by nemusely stačit.

VYBRANÁ DŮLEŽITÁ SOUDNÍ ROZHODNUTÍ

SELECTED IMPORTANT CASE LAW

Nadále tedy platí, že zde musí být legitimní a ekonomicky opodstatněné důvody transakce, k nimž je dosažené daňové zvýhodnění vítaným bonusem, ale nikoliv převažující motivací. S tím souvisí praktické doporučení, aby každé korporátní restrukturalizaci, jejímž důsledkem může být snížení daňové povinnosti, předcházela důkladná ekonomická, právní a obchodní analýza (tzv. defence file), která cíle a důvody navrhované struktury podrobně popíše. Na analýzu by pak měly navazovat konkrétní a doložitelné kroky k naplnění deklarovaných cílů restrukturalizace, protože z odůvodnění NSS lze vyčíst i to, že soudy se dokazováním reálného fungování holdingu (např. plánované akviziční činnosti) poměrně podrobně věnovaly.

Judgment of the Supreme Administrative Court of 23 July 2024, No 10 Afs 16/2023-78: Holding Structures and the Misuse of Law in Profit Distribution

The recent ruling of the Supreme Administrative Court (SAC), Ref. No. 10 Afs 16/2023-78, which has already received attention in the media, supported a taxpayer in a case of alleged abuse of law concerning the distribution of profit in connection with the establishment of a holding structure. The individuals involved in the transaction managed to leverage the combination of tax exemptions for distributing profits to a parent company and the payment of purchase prices for business shares (after meeting the time test) to obtain funds from the holding structure without paying taxes. Given that the so-called "personal holding" remains a relatively popular structure, it is certainly interesting to examine in more detail how the SAC justified its decision and what can be learned from it for practical purposes.

The tax authority argued that applying the income tax exemption for individuals in a transaction involving a personal holding was contrary to the purpose and intent of the law, even though the formal conditions for this tax exemption were met. However, this only satisfied the objective element of the abuse of law test. It is also necessary to examine the fulfillment of the subjective element – i.e., the intention to gain a tax advantage by artificially creating conditions to achieve it. In this step, it is assessed whether the taxpayer had another, sufficiently compelling reason for carrying out the transaction beyond merely obtaining a tax advantage. It is the tax authority that bears the burden of proof to demonstrate that the taxpayer's actions were singularly purposeful. According to the SAC, this is where both the regional court and the tax authorities erred, as the taxpayer in this case presented sufficiently rational reasons, and the tax authorities failed to prove that the transactions were economically unjustified and driven primarily to gain a tax advantage. The reasons for the transaction that the taxpayer successfully defended before the SAC were mainly related to the exit of one partner, the entry of a new partner, the adjustment of ownership shares, and facilitating acquisition activities.

In the area of abuse of law concerning the creation of a holding structure, this ruling is quite groundbreaking, as in the past, these cases typically resulted in the failure of taxpayers. This impression is further reinforced by the fact that the ruling was published on the SAC's website with a very general legal statement regarding what constitutes a holding. This might give the impression that, in the future, it would be sufficient to recite to the tax authority the general benefits of a holding structure (such as risk diversification, facilitating decision-making processes, partner entry/exit, intra-group financing, etc.) to avoid scrutiny of the transaction and the associated tax advantage. However, such an interpretation of the ruling would be incorrect. The SAC ultimately applied the two-step abuse of law test, which is already firmly established in case law. And, as is often the case in such matters, the devil was in the details.

VYBRANÁ DŮLEŽITÁ SOUDNÍ ROZHODNUTÍ

SELECTED IMPORTANT CASE LAW

The taxpayer in this case was able to convincingly argue a specific situation in which the creation of the holding structure made very good sense from the perspective of facilitating the exit of one partner and the entry of a new one. The specific arrangement of share sizes in both companies (subsequently covered by the holding company) and the guarantee relationships made the sale of a partner's share, who had demonstrably long wanted to exit the companies, very unattractive. For a potential buyer of this share, the inability to obtain a loan for the purchase of the business share was significantly limiting. The creation of the holding structure was able to overcome these difficulties. Other, more general reasons presented by the taxpayer then suitably complemented these central reasons; however, we believe that they might not have been sufficient on their own.

It remains true that there must be legitimate and economically justified reasons for the transaction, with the achieved tax advantage being a welcome bonus, but not the predominant motivation. This is related to the practical recommendation that any corporate restructuring, which could result in a reduction of tax liability, should be preceded by a thorough economic, legal, and business analysis (the so-called defense file), which will detail the goals and reasons for the proposed structure. This analysis should then be followed by concrete and demonstrable steps to fulfill the declared restructuring goals, as it can be inferred from the SAC's reasoning that the courts devoted considerable attention to proving the actual functioning of the holding (e.g., the planned acquisition activities).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 2024, sp. zn. 26 Cdo 3535/2022: Společenství vlastníků jednotek a dodávky služeb

Nejvyšší soud rozhodl, že společenství vlastníků jednotek je oprávněno rozhodnout o přerušení dodávek služeb vlastníkově, který se dostane do prodlení s jejich úhradou. Důležitou argumentací Nejvyššího soudu bylo rozlišení mezi vztahem mezi SVJ a vlastníkem jednotky a vztahem mezi vlastníkem jednotky a nájemcem. Nejvyšší soud v tomto rozhodnutí dává důraz na to, že podstatou společenství vlastníků je přispívat na správu domu a pozemku podle velikosti podílu, protože SVJ je právnickou osobou založenou za účelem správy domu a členství je neoddělitelně spojeno s vlastnictvím jednotky. Na závěr soud rozhodl, že pokud SVJ může rozhodnout jaké služby bude svým členům poskytovat, může rozhodnout i o tom, komu a za jakých podmínek tyto služby poskytovat nebude.

Další otázkou, kterou se Nejvyšší soud zabýval, byla otázka přechodu dluhů za správu domu a pozemku původního vlastníka jednotky na nového vlastníka, za situace, kdy k převodu vlastnictví dojde na základě dobrovolné dražby. Nejvyšší soud rozhodl, že i v tomto případě přecházejí dluhy na nového vlastníka.

VYBRANÁ DŮLEŽITÁ SOUDNÍ ROZHODNUTÍ

SELECTED IMPORTANT CASE LAW

Judgment of the Supreme Court of 20 February 2024, Case No. 26 Cdo 3535/2022: Community of Unit Owners and Service Provision

The Supreme Court has ruled that a community of unit owners (SVJ) has the authority to decide to suspend the provision of services to an owner who falls into arrears with their payments. A key aspect of the Supreme Court's reasoning was the distinction between the relationship between the SVJ and the unit owner, and the relationship between the unit owner and their tenant. The Supreme Court emphasized that the fundamental purpose of a community of unit owners is to contribute to the management of the building and land in proportion to the size of each owner's share, as the SVJ is a legal entity established for the purpose of managing the property, with membership being inseparably linked to ownership of a unit. The court concluded that if the SVJ has the authority to decide which services it will provide to its members, it also has the authority to determine to whom and under what conditions these services will not be provided.

Another issue that the Supreme Court addressed was the issue of the transfer of the debts for the management of the house and land from the original owner of the unit to the new owner, in a situation where the transfer of ownership occurs through a voluntary auction. The Supreme Court held that in this case also the debts are transferred to the new owner.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2023, sp. zn. 27 ICdo 65/2023: Zavazuje právnickou osobu právní jednání likvidátora, které nesleduje naplnění účelu likvidace?

Jelikož nebylo zcela zřejmé, jaké důsledky má nedodržení zákonných mantinelů při právním jednání likvidátora, tedy že jeho činnost může sledovat jen účel odpovídající povaze a cíli likvidace, zabýval se touto otázkou Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 27 ICdo 65/2023.

Ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že nesleduje-li činnost likvidátora vypořádání majetkových poměrů již zrušené právnické osoby, vyrovnání dluhů věřitelům a naložení s čistým majetkovým zůstatkem, není takové jednání na újmu platnosti takového jednání a právnickou osobu i přesto zavazuje.

Likvidátorovi tedy svědčí všeobecné zástupčí oprávnění, které není omezeno ani účelem likvidace. Nejvyšší soud tak dospěl k závěru, že účel likvidace je pouze vnitřním omezením bez účinků vůči třetím osobám a zároveň je konkretizací povinností likvidátora jednat s péčí řádného hospodáře. Současně Nejvyšší soud vyloučil polemiku ohledně omezené právní osobnosti právnické osobnosti v době, kdy se nachází v likvidaci.

Překročení této povinnosti (péče řádného hospodáře s ohledem na účel likvidace) zakládá odpovědnost likvidátora vůči právnické osobě za způsobenou škodu a případně též ručení za její dluhy. Stejně tak se jedná o důvod pro odvolání likvidátora z funkce.

VYBRANÁ DŮLEŽITÁ SOUDNÍ ROZHODNUTÍ

SELECTED IMPORTANT CASE LAW

Judgment of the Supreme Court of 19 December 2023, Case No. 27 ICdo 65/2023: Is a Legal Entity Bound by the Actions of a Liquidator That Do Not Align with the Purpose of Liquidation?

Given the uncertainty surrounding the consequences of a liquidator's failure to adhere to the legal framework—specifically, that their actions must pursue the objective corresponding to the nature and purpose of liquidation—the Supreme Court addressed this issue in its decision Ref. No. 27 ICdo 65/2023.

In its ruling, the Supreme Court concluded that if a liquidator's actions do not aim at settling the financial affairs of a dissolved legal entity, paying off creditors, or dealing with the remaining assets, such actions do not invalidate the legal act. The legal entity is still bound by the liquidator's actions.

The liquidator, therefore, holds general representative authority, which is not restricted by the purpose of the liquidation. The Supreme Court determined that the purpose of liquidation serves as an internal limitation without legal effect on third parties and also specifies the liquidator's duty to act with the care of a prudent manager. Furthermore, the Supreme Court dismissed any debate regarding the limited legal personality of a legal entity during its liquidation.

Exceeding this duty (acting with the care of a prudent manager concerning the purpose of liquidation) establishes the liquidator's liability to the legal entity for any damages caused and potentially makes the liquidator personally liable for its debts. It also provides grounds for the liquidator's removal from office.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2024, sp. zn. 23 Cdo 2111/2023: Porušení povinnosti zdržet se určitého jednání jako prodlení a důvod odstoupení od smlouvy

Nejvyšší soud počátkem července řešil případ našeho klienta, který se jako kupující nemovitostí v kupní smlouvě zavázal zdržet se jednání (pod peněžitou sankcí), které by porušovalo sjednané parametry stavby, resp. parametry a koncepci celého dotčeného území (barevný odstín a strukturu fasády a střešní krytiny, provedení oken a dveří, provedení oplocení, umístění oken a další parametry). Prodávající odstoupil od kupní smlouvy a dožadoval se určení vlastnického práva k daným nemovitostem. V dovolání zejména namítal, že odstoupil od smlouvy nikoli pro podstatné porušení smlouvy dle § 2002 OZ, ale dle § 1978 OZ, tzn. z důvodu nepodstatného porušení smlouvy způsobeného prodlením kupujícího spočívající v nedodržení ujednaných parametrů stavby.

Soud vycházel z komentářové literatury, která říká, že „prodlení dlužníka je určitý trvajícím závazkový stav“. Prodlení logicky nemůže nastat v případě jednorázové povinnosti zdržet se určitého jednání. V okamžiku, kdy povinná strana takovou povinnost poruší a zapovězený úkon provede, není možno hovořit o tom, že se tím dostala do „prodlení“, neboť provedení zakázaného úkonu již nelze fakticky odčinit a realizovanou skutečnost zvrátit. V daném případě šlo o jednorázovou povinnost spočívající v zachování parametrů probíhající stavby, přičemž soudy jednotně vyhodnotily, že porušení této povinnosti u hotové stavby není možné již zvrátit, tudíž kupující není v prodlení, a proto není ani možné od smlouvy odstoupit z důvodu dle § 1978 OZ.

Nejvyšší soud nakonec posoudil odstoupení i z hlediska podstatného porušení a uzavřel, že pouhé odklonění se o několik centimetrů v určitých rozměrech nezakládá podstatné porušení smlouvy (navíc v případě, kdy odchylky od sjednaného prodávající v dané lokalitě jiným stavebníkům toleroval nebo se jimi nezabýval). Celý spor tak skončil ve prospěch našeho klienta, kterému bylo po letech soudních řízení dáno za pravdu.

VYBRANÁ DŮLEŽITÁ SOUDNÍ ROZHODNUTÍ

SELECTED IMPORTANT CASE LAW

Judgment of the Supreme Court of 19 June 2024, Case No. 23 Cdo 2111/2023: Breach of Obligation to Refrain from Certain Actions as Default and Grounds for Contract Termination

In early July, the Supreme Court addressed a case involving our client, who, as the purchaser of a property, had committed in the purchase agreement to refrain from certain actions (under penalty of a financial sanction) that would violate the agreed parameters of the building, or the parameters and concept of the entire affected area (including the color shade and texture of the facade and roofing, the design of windows and doors, the construction of fencing, the placement of windows, and other parameters). The seller terminated the purchase agreement and sought the determination of ownership rights to the property in question. In his appeal, the seller argued that he had terminated the contract not due to a material breach of contract under Section 2002 of the Civil Code, but under Section 1978 of the Civil Code, citing a minor breach of contract caused by the buyer's delay in adhering to the agreed building parameters.

The court relied on commentary literature, which states that "the default of a debtor is a certain ongoing contractual state." Default logically cannot occur in the case of a one-time obligation to refrain from a specific action. When the obligated party breaches such an obligation and performs the prohibited act, it cannot be said that they have fallen into "default," as the execution of the prohibited act cannot be undone, and the realized fact cannot be reversed. In this case, the obligation involved maintaining the parameters of the ongoing construction, and the courts uniformly concluded that a breach of this obligation in a completed building cannot be rectified, meaning the buyer was not in default. Therefore, it was not possible to terminate the contract based on Section 1978 of the Civil Code.

The Supreme Court ultimately assessed the termination from the perspective of a material breach and concluded that a mere deviation of a few centimeters in certain dimensions does not constitute a material breach of contract (especially in a situation where the seller had tolerated or ignored similar deviations by other builders in the area). The entire dispute thus ended in favor of our client, who, after years of litigation, was ultimately vindicated.

FORLEX s.r.o., advokátní
kancelář / attorneys-at-law

IČO / ID NO: 042 75 705

www.forlex.cz

OSTRAVA

28. října 3159/29

702 00 Ostrava

Tel. +420 596 110 300

BRNO

Jana Babáka 2733/11

612 00 Brno

Tel. +420 530 506 205